

การบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี*

SOCIAL WELFARE ADMINISTRATION FOR DISABILITIES IN NONTHABURI PROVINCE

ศุภจิรา ทองศรี¹, กมลพร กัลยานมิตร², สถิตย์ นิยมญาติ³ และ ทศนีย์ ลักขณาภิชนชัช⁴

Suphajira Thongsri¹, Kamolporn Kalyanamitra², Satit Niyomyaht³ and Tassanee Lakkhanapichonchat⁴

¹⁻⁴มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

¹⁻⁴Bangkokthonburi University, Thailand

Email: Supajira02@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อวิเคราะห์ถึงสภาพการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี 2) เพื่อประเมินสภาพปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น จำนวน 5 คน ผู้ปฏิบัติงานองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ทำหน้าที่ในการให้บริการสวัสดิการสังคม จำนวน 5 คน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการสังคมสำหรับผู้พิการจากส่วนราชการ จำนวน 5 คน ประธานชมรมผู้พิการ จำนวน 3 คน และ ผู้พิการ 6 จำนวน รวมจำนวน 24 คน วิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท โค้ดคำพูดที่สำคัญและนำเสนอเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี ในด้านนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการยังมีความไม่ชัดเจน โดยเฉพาะในเรื่องการจัดสรรงบประมาณและการประเมินผลโครงการ นอกจากนี้การบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ยังไม่เพียงพอและขาดความเข้มงวด ส่วนทรัพยากร เช่น งบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้พิการมีไม่เพียงพอต่อความต้องการที่แท้จริง การให้บริการผู้พิการยังประสบปัญหาความล่าช้าและความซับซ้อนในกระบวนการทำงาน ข้อมูลของผู้พิการที่ไม่

* Received 23 March 2025; Revised 23 April 2025; Accepted 29 April 2025

ครบถ้วนและไม่เป็นปัจจุบันยังเป็นปัญหา การมีส่วนร่วมของผู้พิการในการตัดสินใจด้านนโยบายยังมีจำกัด และการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีข้อจำกัดเช่นเดียวกัน สภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมยังไม่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมสำหรับผู้พิการอย่างเพียงพอ 2) ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี ปัญหาหลักที่พบคือการขาดแคลนทรัพยากร เช่น งบประมาณ บุคลากร และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม รวมถึงการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ราบรื่น การให้บริการที่ซับซ้อนและไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มผู้พิการเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไข และ 3) แนวทางการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี ควรเริ่มจากการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของผู้พิการเพื่อวางแผนพัฒนาบริการอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดสรรทรัพยากรต้องมีความเพียงพอและเหมาะสม การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานควรทำอย่างสม่ำเสมอเพื่อปรับปรุงกระบวนการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ; สวัสดิการสังคม; คนพิการ;

Abstract

This research aimed 1) to analyze the social welfare administration for the disabled in Nonthaburi Province, 2) to assess the problems and obstacles of the social welfare administration for the disabled in Nonthaburi Province, and 3) to propose the suggestions of social welfare administration for the disabled in Nonthaburi Province. The research was qualitative. Key informants included 5 local government executives, 5 local government officials who provided social welfare services, 5 officials responsible for social welfare for the disabled from government agencies, 3 presidents of disabled clubs, and 6 disabled people, totaling 24 people.

The research results found that: 1) the social welfare administration for the disabled in Nonthaburi Province, in terms of policies and laws related to the disabled, there was still uncertainty, especially in terms of budget allocation and project evaluation. In addition, law enforcement in the area was insufficient and lacked strictness. Resources, such as budget and personnel related to the care of the disabled, were not sufficient to meet the actual needs. The provision of services to the disabled still faced problems of delay and complexity in the work process. Incomplete and outdated information on the disabled was still a problem. The participation of the disabled in policy decision-making was still limited. Coordination between relevant agencies was also limited. The physical and social environment had not been adequately improved for the disabled, 2) the problems and obstacles of the social welfare administration for the disabled in Nonthaburi Province. The main problems found the lack of resources, such as budget, personnel, and appropriate facilities, as well as the lack of smooth coordination between relevant agencies. Complex services and inadequate coverage of all disabled groups were important problems that needed to be resolved, 3) the suggestions of social welfare administration for the disabled in Nonthaburi Province should start with surveying and analyzing data on the needs of the disabled in order to plan for effective service development. Resource allocation must be sufficient and appropriate. Monitoring and evaluation of operations should be done regularly to improve the process to be more efficient.

Keywords: Social Welfare, Administration, Disabled,

บทนำ

ปัจจุบันนี้ จำนวนคนพิการในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, 2560) เห็นได้จากผลการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ร่วมมือกับองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย พบว่า ในปี 2565 ประเทศไทยมีผู้พิการประมาณ 4.19 ล้านคน หรือร้อยละ 6.0 ของประชากร (สำนักงานสถิติแห่งชาติและองค์การยูนิ

เซฟ, 2565) สถานการณ์คนพิการจังหวัดนนทบุรี พบว่า มีคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ จำนวน 23,761 คน ได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการ 22,064 คน และมีคนพิการที่ได้รับเบี้ยสูงอายุด้วย 2,151 คน เมื่อจำแนกตามประเภทความพิการพบว่า มีความพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหวมากที่สุด จำนวน 9,905 คน รองลงมาคือ พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน 4,149 คน พิการมากกว่า 1 ประเภท จำนวน 3,413 คน พิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม จำนวน 2,274 คน พิการทางสติปัญญา จำนวน 1,548 คน พิการทางการมองเห็น จำนวน 1,398 คน ออทิสติก จำนวน 716 คน และพิการทางการเรียนรู้ จำนวน 315 คน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนนทบุรี, 2565) ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี จึงมีการกิกเกี่ยวกับการให้บริการสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แก่ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้ประสบปัญหาทางสังคม ให้สอดคล้องกับศักยภาพและบริบท ความพร้อมด้านทรัพยากร ชุมชนของท้องถิ่นที่มีอยู่ แต่จากจำนวนคนพิการที่เพิ่มขึ้นและความ พิการที่หลากหลายนี้ ก่อให้เกิดความต้องการปัจจัยขั้นพื้นฐานเพื่อให้คนพิการสามารถดำรงชีวิต ได้เยี่ยงคนปกติ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสิ่งแวดลอมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต เช่น ห้องน้ำ ทางลาด ฯลฯ การส่งเสริมด้านการศึกษา อาชีพ บริการทางการแพทย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริการฟื้นฟู สมรรถภาพโดยกระบวนการแพทย์ เรื่องค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล อุปกรณ์เครื่องช่วยคน พิการ การสนับสนุนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ฯลฯ ที่มีความเหมาะสมกับความพิการเพื่อให้คน พิการสามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ตลอดจนสามารถเข้าถึงการบริการและใช้ ประโยชน์จากสวัสดิการที่รัฐจัดให้ประชาชนทุกคนได้อย่างเท่าเทียมกัน ด้วยคนพิการที่มีจำนวน เพิ่มขึ้นและมีความต้องการที่แตกต่าง ทำให้คนพิการส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเข้าถึงบริการที่รัฐจัด ให้ แม้ว่าจะมีระบบสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อรองรับ เช่น ระบบหลักประกันสุขภาพ ระบบ ประกันสังคม ฯลฯ แต่ระบบสวัสดิการดังกล่าวก็ยังไม่สามารถจัดบริการเพื่อให้ครอบคลุมกับ สภาพปัญหาและความต้องการของคนพิการได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน (ดาร์รัตน์ ทิพย์วงศ์, 2561) นอกจากนี้ก็ยังพบว่า คนพิการส่วนใหญ่ยังต้องประสบกับการที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลที่เน้นการจ่ายเงิน สงเคราะห์เพื่อการยังชีพคนพิการ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนทราบข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง ซึ่งเป็นการปิดโอกาสสำหรับคนพิการ เพื่อเข้าถึง

บริการด้านสวัสดิการสังคมจากภาครัฐอย่างเหมาะสม รวมถึงยังไม่มีกระบวนการส่งเสริม และสนับสนุนด้านการประกอบอาชีพที่เป็นรูปแบบครบวงจรและขาดการบูรณาการ ดังจะเห็นได้จากการเสนอโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพต่าง ๆ ของคนพิการไม่มีกระบวนการพัฒนาที่ต่อเนื่องและไม่มีการลงพื้นที่ในการให้คำปรึกษาหรือให้ความรู้กับคนพิการและญาติในการประกอบอาชีพต่าง ๆ เท่าที่ควร ดังนั้นจึงส่งผลให้คนพิการส่วนใหญ่ต้องประกอบอาชีพที่ขาดความมั่นคง มีรายได้ไม่แน่นอนและต้องแบ่งรายได้ในแต่ละวันออกเป็นหลายส่วนและเป็นค่าจ้างสำหรับผู้นำไปประกอบอาชีพ (ดรรารัตน์ ทิพย์วงศ์, 2561) จึงนับได้ว่าเป็นความท้าทายหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรีที่จะพัฒนาระบบสวัสดิการและบูรณาการงานร่วมกันอย่างมีระบบ เพื่อให้คนพิการทุกคนได้เข้าถึงบริการอย่างเหมาะสมและมีความเท่าเทียมกัน

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี เพื่อมุ่งหวังว่าผลการศึกษาในครั้งนี้จะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมคนพิการในจังหวัดนนทบุรีได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้คนพิการได้รับการช่วยเหลือและเข้าถึงการบริการตามสิทธิประโยชน์อันพึงได้รับจากภาครัฐอย่างทั่วถึง และสามารถมีชีวิตดำรงอยู่ด้วยตนเองอย่างมีเกียรติและมีศักดิ์ศรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ถึงสภาพการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อประเมินสภาพปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

Daft (2015) การบริหารจัดการโดยทั่วไปมักจะรวมถึงการวางแผน การออกแบบ การดำเนินการ การควบคุม และการนำทางทรัพยากรต่างๆ อีกทั้งยังเน้นการกำหนดนโยบาย การประเมินผล และการปรับปรุงเพื่อให้ผลลัพธ์ตรงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้

Fayol (1991) วิศวกรและนักวิชาการชาวฝรั่งเศส ได้ศึกษาค้นคว้าหลักเกณฑ์การจัดการที่เป็นสากลโดยได้เสนอ แนวความคิดไว้ว่า องค์ประกอบมูลฐานของการจัดการมีอยู่ 5 ประการดังนี้

การวางแผน (Planning : P) การศึกษาอนาคตและความต้องการแล้ววางแผนแนวทางปฏิบัติไว้ล่วงหน้า

การจัดองค์กร (Organizing : O) การจัดแบ่งหน่วยงานออกเป็นแผนกเป็นฝ่ายหรือเป็นกลุ่มตาม ลักษณะของงาน และการแบ่งงานกันทำ

การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing : S) เป็นการจัดให้คนทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามลำดับขั้น

การอำนวยการ (Directing : D) การอำนวยการให้หน่วยงานย่อยต่างๆของหน่วยงาน ดำเนินตาม เป้าหมาย ไม่ให้ขัดกันทั้งวิธีการทำงานและเป้าหมายของงาน

การควบคุมงาน (Controlling : C) การควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่วางไว้หรือ ตามแผนที่วางไว้ เพื่อให้งานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยรวดเร็ว

แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการ

Ash (2016) นักวิชาการชาวอเมริกัน นิยามคนพิการว่า บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา หรือประสาทสัมผัส ซึ่งทำให้มีความยากลำบากในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม หรือเข้าถึงโอกาสต่าง ๆ เทียบเท่ากับคนทั่วไป ซึ่งประกาศกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555 จัดแบ่ง “ความพิการ” ออกเป็น 7 ประเภท คือ (1) ความพิการทางการมองเห็น (2) ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย (3) ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือ

ทางร่างกาย (4) ความพิการทางจิตใจและพฤติกรรม (5) ความพิการทางสติปัญญา (6) ความพิการทางการเรียนรู้ และ (7) ความพิการทางออทิสติก

แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO, 2005) ได้ให้ความหมายของ สวัสดิการสังคม ว่า เป็นการป้องกันประชาชนในภาพรวม และในระดับปัจเจกบุคคล จากปัญหาทางเศรษฐกิจ และความทุกข์ทางสังคม ซึ่งอาจเกิดมาจากการขาดรายได้จากการทำงาน การประสบปัญหาต่าง ๆ เช่น การเจ็บป่วย การคลอดบุตร อุบัติเหตุจากการทำงาน การว่างงาน ความพิการ ชราภาพ เป็นต้น สำหรับรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคม หมายถึง การจัดสวัสดิการสังคมที่เกิดขึ้นในความเป็นจริงของ ขึ้นอยู่กับการให้ความหมายโดยใช้ฐานคิดในลักษณะใดลักษณะหนึ่งในสังคมนั้น ๆ โดยทั่วไปที่สังคมไทยปรากฏ มีดังนี้ (สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2560) (1) รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมตามพื้นที่ (Area-based) การจัดสวัสดิการสังคมในรูปแบบของพื้นที่เป็นฐาน โดยทั่วไปเป็นการจัดตามพื้นที่ภูมิศาสตร์ พื้นที่การปกครองประเทศ เช่น ภาค จังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น ตำบล เป็นต้น (2) รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมตามวิธีการ (Methods) รูปแบบนี้ให้ความสำคัญกับวิธีการให้บริการทางสังคมสงเคราะห์ระดับจุลภาค เช่น เฉพาะรายกลุ่มชนและชุมชน ซึ่งถือเป็นรูปแบบการจัดบริการโดยตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ขณะที่การให้บริการโดยทางอ้อมระดับมหภาค เช่น การบริหารงานองค์กรและการวิจัยเป็นการสนับสนุนให้เกิดรูปแบบการจัดสวัสดิการใหม่ ๆ ขึ้น (3) รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมในลักษณะของการเคลื่อนไหวทางสังคม (Social movement) เชื่อว่าต้องมีการเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) ให้กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้รู้จักการปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนเอง การเมือง และสังคมวัฒนธรรม การเคลื่อนไหวทางสังคมก็เพื่อสร้างความตระหนักของคนในสังคมให้มีความรับผิดชอบทางสังคมร่วมกัน และ (4) รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมโดยสถาบัน (Institutional-based) รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมโดยสถาบันเป็นการจัดสวัสดิการที่รัฐเชื่อว่ารัฐควรแทรกแซง การจัดสวัสดิการให้กับประชาชนโดยใช้โครงสร้างอำนาจของรัฐทำหน้าที่จัดระบบสวัสดิการสังคมในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ สวัสดิการภาคบังคับ ซึ่งเป็นการจัดผ่านกลไกนโยบายสังคมตามกฎหมาย ตัวอย่างสวัสดิการภาคบังคับ เช่น บริการประกันสังคม บริการการศึกษาภาคบังคับ บริการประกันสุขภาพ บริการสถานสงเคราะห์ต่าง ๆ เป็นต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยได้ ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาครั้งนี้แบ่งเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 2 ผู้ปฏิบัติงานองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ทำหน้าที่ให้บริการสวัสดิการสังคม จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 3 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการสังคมสำหรับผู้พิการจากส่วนราชการ จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 4 ประธานชมรมผู้พิการ จำนวน 3 คน และกลุ่มที่ 5 ผู้พิการ จำนวน 5 คน รวมจำนวน 24 คน โดยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interviews) โดยข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์จะมีรูปแบบของข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaires) เป็นคำถามที่ผู้ตอบสามารถใช้ความคิดเห็นอย่างอิสระตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อคำถาม (สุวิมล ติรกานนท์, 2560) ทำให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งและสะท้อนความรู้สึกที่แท้จริง แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 3 ส่วน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี และส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาข้อมูลด้านเอกสาร (Documentary Research) เป็นการค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จากหนังสือ วารสาร บทความ เอกสารวิชาการ เอกสารทางราชการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสืบค้นข้อมูลจากจากอินเทอร์เน็ต

2. การเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Research) เป็นการศึกษาด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interviews) ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 24 คน การสัมภาษณ์จะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามที่ใช้และลำดับคำถามอาจจะเปลี่ยนแปลงยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ติดต่อประสานงานกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำแบบสัมภาษณ์ไปสอบถามด้วยตนเอง นำข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความครบถ้วน ความถูกต้อง และความเหมาะสมของข้อมูลและนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อไป

3. การสังเกต (Observation) สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non - participant Observation) โดยการสังเกตหรือศึกษาพฤติกรรมและปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นที่ได้รับการกระตุ้น หรือไม่กระตุ้นก็ได้ เพื่อหาข้อสรุปหรือข้อเท็จจริงที่ต้องการทราบ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2563)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปความแบบพรรณนาจากการสัมภาษณ์โดยการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง จากนั้นจัดเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูลและเปรียบเทียบกับงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาความแตกต่าง ก่อนที่จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งช่วยให้สามารถสรุปผลและจัดหมวดหมู่ได้อย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบเชิงพรรณนา โดยมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 สภาพการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย

1. **ด้านนโยบาย** พบว่า นโยบายเกี่ยวกับผู้พิการในจังหวัดนนทบุรียังขาดความชัดเจน แม้ว่าจะมีพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และแผนปฏิบัติการระดับชาติเป็นกรอบหลัก แต่ในทางปฏิบัติยังขาดรายละเอียดที่ชัดเจน เช่น หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณและการประเมินผล ทำให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน และการรับรู้ของผู้ปฏิบัติงานต่อนโยบายยังไม่สม่ำเสมอ ส่งผลให้การให้บริการผู้พิการไม่ครอบคลุมและขาด

ประสิทธิภาพ การบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ยังไม่เข้มงวด ทำให้ผู้พิการบางรายไม่ได้รับสิทธิตามกฎหมาย ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานก็ยังมีข้อจำกัด ส่งผลให้การบริการล่าช้าและซ้ำซ้อน ดังคำตอบของผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า “...ปัญหาหลักคือ ความไม่ชัดเจนในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณ บางทีโครงการดีๆ ก็ทำไม่ได้เพราะงบประมาณไม่พอ หรือบางทีก็กลัวว่าจะต้องนำงบประมาณไปใช้ในส่วนไหนบ้าง...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 1 ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น) “...เราอยากจะให้บริการผู้พิการอย่างเต็มที่ แต่ก็ติดปัญหาเรื่องขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง และขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ช่วยเหลือ...” (ส่วนผู้ให้ข้อมูลที่ 7 ผู้ปฏิบัติงานองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ทำหน้าที่ให้บริการสวัสดิการสังคม) “...สมาชิกหลายคนยังไม่รู้สิทธิของตัวเอง เพราะข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิของผู้พิการยังเข้าไม่ถึงพวกเขาเท่าที่ควร...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 16 ประธานชมรมผู้พิการ) “...ผมอยากจะใช้รถเมล์ไปไหนมาไหนเอง แต่รถเมล์หลายสายยังไม่มีอุปกรณ์สำหรับคนพิการ ทำให้ผมต้องพึ่งพาคนอื่นตลอด...” (ส่วนผู้ให้ข้อมูลที่ 19 ผู้พิการทางการได้ยิน)

2. ด้านทรัพยากร พบว่า การขาดแคลนทรัพยากรเป็นอุปสรรคสำคัญในการบริหารสวัสดิการสังคมสำหรับผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี โดยเฉพาะด้านงบประมาณและบุคลากร งบที่จัดสรรสำหรับการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะไม่เพียงพอ ผู้บริหารระบุว่าส่วนใหญ่ถูกใช้กับโครงการเร่งด่วนอื่น ๆ เช่น การซ่อมถนนและจัดการขยะ ทำให้การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการต้องเลื่อนออกไป นอกจากนี้ ยังขาดบุคลากรเฉพาะทางในการดูแลผู้พิการ และผู้ปฏิบัติงานต้องทำหลายหน้าที่ สิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีสำหรับผู้พิการในที่สาธารณะยังไม่เพียงพอ และไม่ได้มาตรฐาน ทำให้การเข้าถึงบริการยากลำบาก ดังคำตอบของผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า “...งบประมาณที่ได้รับมาน้อยมากครับ ส่วนใหญ่ต้องนำไปใช้จ่ายในเรื่องพื้นฐานก่อน เช่น การซ่อมแซมถนน การจัดการขยะ การปรับปรุงสวนสาธารณะ การจะนำงบประมาณมาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการอย่างเดียวก่งทำได้ยาก...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 1 ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น) “...เราอยากจะจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้พิการ แต่ก็ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางด้านการจัดกิจกรรมสำหรับผู้พิการ...” (ส่วนผู้ให้ข้อมูลที่ 14 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการสังคมสำหรับผู้พิการจากส่วนราชการ) “...สมาชิกหลายคนอยากจะออกไปทำกิจกรรมนอกบ้าน แต่ก็ลำบากเพราะสิ่ง

อำนวยความสะดวกยังไม่พร้อม เช่น ทางลาดที่ชัน หรือป้ายบอกทางที่อ่านยาก...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 18 ประธานชมรมผู้พิการ) “...ผมอยากจะไปห้างใกล้บ้าน แต่ทางเข้าห้างไม่มีทางลาดสำหรับรถเข็น ทำให้ผมต้องขอความช่วยเหลือจากคนอื่นตลอด...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 20 ผู้พิการทางกาย)

3. ด้านกระบวนการทำงาน พบว่า กระบวนการทำงานยังมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ความไม่ชัดเจนของขั้นตอนบริการ การประสานงานระหว่างหน่วยงาน และการมีส่วนร่วมของผู้พิการ ผู้พิการหลายคนระบุว่าขั้นตอนการขอรับบริการซับซ้อน ไม่ทราบว่าต้องติดต่อหน่วยงานใด หรือต้องเตรียมเอกสารอะไร ทำให้เกิดความล่าช้า นอกจากนี้ การประสานงานระหว่างองค์กร เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาสังคมฯ และโรงพยาบาลยังไม่ราบรื่น ข้อมูลของผู้พิการไม่ครบถ้วนและล้าสมัย ทำให้เกิดความล่าช้าในการขอเอกสาร ผู้พิการส่วนใหญ่ไม่ได้รับการเชิญให้มีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจเกี่ยวกับการให้บริการสวัสดิการ ทำให้บริการไม่ตรงกับความต้องการ ดังคำตอบของผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า “...ปัญหาหลักคือเรื่องการประสานงานระหว่างหน่วยงาน บางครั้งข้อมูลก็ไม่ตรงกัน ทำให้เกิดความล่าช้าในการให้บริการ...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 4 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) “...เอกสารเยอะมาก ผู้พิการหลายคนก็ไม่เข้าใจว่าต้องเตรียมอะไรบ้าง...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 10 ผู้ปฏิบัติงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำหน้าที่ให้บริการสวัสดิการสังคม) “...อยากให้มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับวิธีการสื่อสารกับผู้พิการที่มีความบกพร่องทางการสื่อสาร...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 4 ประธานชมรมผู้พิการ) “...อยากให้มีการจัดส่งเอกสารไปให้ถึงบ้าน เพื่อลดภาระในการเดินทางของผู้พิการ...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 22 ผู้พิการทางการได้ยิน) “...อยากให้มีล่ามภาษามือมาช่วยในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 24 ผู้พิการทางการได้ยิน)

4. ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนยังมีข้อจำกัด โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของคนพิการเอง แม้จะมีนโยบายส่งเสริมให้คนพิการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แต่ในทางปฏิบัติยังพบอุปสรรคหลายประการ เช่น การขาดช่องทางในการแสดงความคิดเห็น การขาดข้อมูลที่เพียงพอ และการขาดทักษะในการเข้าร่วมกระบวนการ รวมถึงอุปสรรคทางกายภาพที่จำกัดการเข้าถึงสถานที่ประชุม ตัวอย่างเช่น ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมชุมชนได้เนื่องจากไม่มีล่ามภาษามือ เป็นต้น การมีส่วนร่วมของชุมชน ชุมชนส่วนใหญ่ไม่มีความเต็มใจที่จะสนับสนุนและดูแลคนพิการในพื้นที่ แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการของคนพิการ และขาดการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐอย่างเป็นระบบ เครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ ยังไม่เข้มแข็งพอ ทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง และขาดการบูรณา

การข้อมูล ดังคำตอบของผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า “...เราพยายามเปิดโอกาสให้คนพิการมีส่วนร่วม แต่ปัญหาคือ การสื่อสาร บางครั้งคนพิการก็ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 3 ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น) “...ชุมชนส่วนใหญ่มีความเต็มใจที่จะช่วย แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการดูแลคนพิการ...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 9 ผู้ปฏิบัติงานองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ทำหน้าที่ให้บริการสวัสดิการสังคม) “...อยากให้มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่คนในชุมชนเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการ...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 17 ประธานชมรมผู้พิการ) “...ให้จัดเตรียมล่ามภาษามือในการประชุมชุมชน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อให้ทุกคนจะได้มีส่วนร่วมในการพูดคุยอย่างเท่าเทียมกัน...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 22 ผู้พิการทางการได้ยิน)

5. สภาพแวดล้อม พบว่า สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ ทางสังคม และทางกฎหมาย ยังเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนพิการในจังหวัดนนทบุรี สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในพื้นที่ยังไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชุมชนและหมู่บ้านขนาดเล็ก สถานที่สาธารณะและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ยังไม่ถูกออกแบบมาเพื่อรองรับความต้องการของคนพิการ เช่น ทางลาดสำหรับรถเข็นยังมีจำนวนน้อยและไม่ได้มาตรฐาน ห้องน้ำสาธารณะส่วนใหญ่ยังไม่ปรับปรุงให้เข้าถึงได้สำหรับผู้พิการ รถโดยสารสาธารณะส่วนใหญ่ไม่ได้ออกแบบมาสำหรับผู้พิการ ส่วนสิ่งแวดลอมทางสังคม ทศนคติของสังคมที่มีต่อคนพิการยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญ ทำให้ผู้พิการหลายคนยังถูกกีดกันและไม่ได้รับโอกาสเท่าเทียม สิ่งแวดล้อมทางกฎหมาย แม้จะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้พิการ แต่การบังคับใช้กฎหมายยังไม่เข้มงวดเพียงพอ ทำให้ผู้ประกอบการหลายรายยังไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น การติดตั้งป้ายบอกทางสำหรับผู้พิการ ดังคำตอบของผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า “...ปัญหาการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ชุมชนยังไม่ได้ทั่วถึง และได้มาตรฐาน เช่น ทางลาดสำหรับรถเข็นมีจำนวนน้อยและมักจะชันเกินไป ทำให้ผู้พิการใช้ได้ยาก เราพยายามจะผลักดัน แต่ต้องอาศัยงบประมาณและความร่วมมือจากหลายฝ่าย...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 2 ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น) “...เรื่องที่เราเป็นห่วงมากคือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้พิการ ผู้ประกอบการหลายรายไม่ติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ป้ายบอกทางและทางลาดสำหรับรถเข็น...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 15 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการสังคมสำหรับผู้พิการจากส่วนราชการ) “...ผู้พิการหลายคนบ่นว่ารถเมล์สาธารณะในพื้นที่ยังไม่มีที่นั่งสำหรับรถเข็น และไม่มีป้ายประกาศ

แจ้งว่ามีรถเมล์สายใดบ้างที่รองรับผู้พิการ...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 18 ประธานชมรมผู้พิการ) “...เจอปัญหาในชุมชนไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ทางเดิน ทางลาด หรือห้องน้ำที่เข้าถึงได้ยังเป็นเรื่องที่ถูกกละเลย ทักษะคติของคนในสังคมที่มองคนพิการด้วยความสงสารมากกว่าความเท่าเทียม ทำให้ถูกกีดกันในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการทำงานหรือการมีส่วนร่วมในสังคม...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 20 ผู้พิการทางกาย)

วัตถุประสงค์ที่ 2 สภาพปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ปัญหาหลักคือการขาดแคลนทรัพยากร เช่น งบประมาณ บุคลากร สถานที่ และอุปกรณ์ที่ไม่เพียงพอ นอกจากนี้ การประสานงานระหว่างหน่วยงานยังไม่ราบรื่น ทำให้บริการล่าช้าและเกิดความซ้ำซ้อน ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการยังไม่ครอบคลุม ส่งผลให้บางกลุ่มไม่สามารถเข้าถึงสิทธิที่พึงได้ การมีส่วนร่วมของชุมชนและการประชาสัมพันธ์ยังไม่เพียงพอ ทำให้ผู้สูงอายุและผู้พิการบางคนไม่ทราบบริการที่มี การขอรับบริการซับซ้อน และขาดอาสาสมัครและพื้นที่สำหรับกิจกรรมร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องเพิ่มงบประมาณ พัฒนาบุคลากร สร้างระบบข้อมูลที่ครบถ้วน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และปรับปรุงกระบวนการให้บริการให้สะดวกและรวดเร็ว รวมถึงสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ดังคำตอบของผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า “...งบประมาณและบุคลากรในการดูแลผู้พิการยังขาดแคลน ทำให้การให้บริการไม่ทั่วถึง และระบบการทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ยังไม่ราบรื่นเท่าที่ควร...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 5 ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น) “...เราเจอปัญหาเรื่องการขาดอุปกรณ์และทรัพยากรที่เพียงพอสำหรับการช่วยเหลือผู้พิการ บางครั้งขั้นตอนในการขอรับบริการก็ยุ่งยากสำหรับผู้พิการและครอบครัว...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 9 ผู้ปฏิบัติงานองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ทำหน้าที่ให้บริการสวัสดิการสังคม) “...การประชาสัมพันธ์ข้อมูลเรื่องสิทธิและสวัสดิการยังไม่เข้าถึงทุกกลุ่มคนพิการ ทำให้หลายคนไม่ทราบสิทธิที่พึงได้รับและบริการที่มี...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 12 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการสังคมสำหรับผู้พิการจากส่วนราชการ) “...การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลและช่วยเหลือผู้พิการยังมีน้อย และการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ บางครั้งก็ซับซ้อน ทำให้เกิดความล่าช้า...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 17 ประธานชมรมผู้พิการ) “...บางครั้งข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการหรือบริการที่เราควรจะได้รับไม่ชัดเจน หรือขั้นตอนซับซ้อนเกินไป ทำให้เราไม่สามารถใช้สิทธิเหล่านั้นได้เต็มที่...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 21 ผู้พิการทางสายตา)

วัตถุประสงค์ที่ 3 แนวทางการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการและปัญหาของคนพิการเพื่อวางแผนพัฒนาสวัสดิการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกและพัฒนาบริการต่าง ๆ การจัดสรรทรัพยากรต้องมีความเป็นธรรมและเพียงพอ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่ทำงานด้านนี้ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเป็นสิ่งสำคัญเพื่อปรับปรุงกระบวนการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้การประชาสัมพันธ์และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ จะช่วยให้คนพิการได้รับการสนับสนุนและโอกาสอย่างเท่าเทียม การพัฒนาศักยภาพคนพิการผ่านการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะเป็นหัวใจหลักในการช่วยให้พวกเขาสามารถดำรงชีวิตอย่างพึ่งพาตนเองและมีบทบาทในสังคมได้เต็มที่ ดังคำตอบของผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า “...การจัดการสวัสดิการสำหรับคนพิการในเขตเทศบาลของเราเน้นการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกและการพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ เราได้จัดทำฐานข้อมูลของคนพิการในพื้นที่เพื่อให้สามารถพัฒนานโยบายและการช่วยเหลือได้ตรงตามความต้องการ...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 1 ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น) “...เราเห็นความสำคัญของการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เราจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม และพยายามที่จะให้บริการที่ครอบคลุมมากที่สุด โดยเฉพาะในด้านการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะให้กับคนพิการในชุมชน...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 6 ผู้ปฏิบัติงานองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ทำหน้าที่ให้บริการสวัสดิการสังคม) “...การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เราสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ เราได้สร้างเครือข่ายที่ช่วยให้คนพิการได้รับการสนับสนุนจากหลายภาคส่วน...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 13 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการสังคมสำหรับผู้พิการจากส่วนราชการ) “...สิ่งที่เราทำคือ การให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการในชุมชน คนในพื้นที่เริ่มมีความตระหนักและเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาสามารถทำเพื่อสนับสนุนคนพิการได้...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 16 ประธานชมรมผู้พิการ) “...การมีส่วนร่วมของชุมชนและการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบันทำให้เราได้รับการช่วยเหลืออย่างตรงจุด การมีแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนช่วยให้เรามั่นใจว่าเราจะได้รับสิทธิและบริการที่เราควรจะได้...” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 24 ผู้พิการทางการได้ยิน)

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ที่ 1 สภาพการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี

1. **ด้านนโยบาย** พบว่า นโยบายเกี่ยวกับผู้พิการในจังหวัดนนทบุรียังขาดความชัดเจน แม้ว่าจะมีพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และแผนปฏิบัติการระดับชาติเป็นกรอบหลัก แต่ในทางปฏิบัติยังขาดรายละเอียดที่ชัดเจน เช่น หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณและการประเมินผล ทำให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน และการรับรู้ของผู้ปฏิบัติงานต่อนโยบายยังไม่สม่ำเสมอ ส่งผลให้การให้บริการผู้พิการไม่ครอบคลุมและขาดประสิทธิภาพ การบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ยังไม่เข้มงวด ทำให้ผู้พิการบางรายไม่ได้รับสิทธิตามกฎหมาย ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานก็ยังมีข้อจำกัด ส่งผลให้การบริการล่าช้าและซ้ำซ้อน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรัญญา ชนะมาส (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการที่มีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวในจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า การใช้สิทธิเพื่อรับบริการต่าง ๆ สวัสดิการที่จัดให้มีทั้งหมด 7 ประเภท ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ปัญหาและความต้องการของผู้พิการจะแตกต่างกันไปตามการใช้สิทธิสวัสดิการ แต่ไม่สอดคล้องกับผล พกษา พุฒิศรีเมธี และ กฤชวรรณ โล่หัวขรินทร์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรใน อบต. มีความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการไปในทิศทางเดียวกันว่านโยบายกำหนดขึ้นเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาคนพิการ ส่งผลให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและเห็นคุณค่าในตนเอง

2. **ด้านทรัพยากร** พบว่า การขาดแคลนทรัพยากรเป็นอุปสรรคสำคัญในการบริหารสวัสดิการสังคมสำหรับผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี โดยเฉพาะด้านงบประมาณและบุคลากร งบที่จัดสรรสำหรับการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะไม่เพียงพอ ผู้บริหารระบุงบส่วนใหญ่ถูกใช้กับโครงการเร่งด่วนอื่น ๆ เช่น การซ่อมถนนและจัดการขยะ ทำให้การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการต้องเลื่อนออกไป นอกจากนี้ ยังขาดบุคลากรเฉพาะทางในการดูแลผู้พิการ และผู้ปฏิบัติงานต้องทำหลายหน้าที่ สิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีสำหรับผู้พิการในที่สาธารณะยังไม่เพียงพอ และไม่ได้มาตรฐาน ทำให้การเข้าถึงบริการยากลำบาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชัยวัฒน์ สว่างทรัพย์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด

สมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า ยังพบอุปสรรคบางประการ เช่น การขาดแคลนงบประมาณ และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ควรมีการเพิ่มงบประมาณสนับสนุนโครงการ และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธนภุต ชนภทุมมา (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการสำหรับคนพิการที่นอกเหนือจากเบี้ยความพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่า รูปแบบและมาตรการที่เหมาะสมเรียงลำดับได้ดังนี้ 1) การให้ข้อมูลแก่คนพิการ 2) การฝึกอบรมสำหรับคนพิการและผู้ดูแล 3) การจัดทำทางลาดหน้าสำนักงาน ป้าย และสัญลักษณ์ต่าง ๆ 4) การจัดห้องน้ำสำหรับคนพิการ 5) การเชิญชวนเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

3. ด้านกระบวนการทำงาน พบว่า กระบวนการทำงานยังมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ความไม่ชัดเจนของขั้นตอนบริการ การประสานงานระหว่างหน่วยงาน และการมีส่วนร่วมของผู้พิการ ผู้พิการหลายคนระบุว่าขั้นตอนการขอรับบริการซับซ้อน ไม่ทราบว่าต้องติดต่อหน่วยงานใด หรือต้องเตรียมเอกสารอะไร ทำให้เกิดความล่าช้า นอกจากนี้ การประสานงานระหว่างองค์กร เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาสังคมฯ และโรงพยาบาลยังไม่ราบรื่น ข้อมูลของผู้พิการไม่ครบถ้วนและล้าสมัย ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการขอเอกสาร ผู้พิการส่วนใหญ่ไม่ได้รับการเชิญให้มีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจเกี่ยวกับบริการสวัสดิการ ทำให้บริการไม่ตรงกับความต้องการ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรัญญา ชนะมาส (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการที่มีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวในจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาประกอบด้วย (1) การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (2) การสร้างระบบกลไกที่มีประสิทธิภาพ (3) การสนับสนุนด้านงบประมาณและบุคลากรเพิ่มเติม และ (4) การส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลและบริการสวัสดิการสังคม ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชัยวัฒน์ สว่างทรัพย์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า ผู้พิการมีบทบาทในการให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตน รวมถึงการร่วมพิจารณาและร่วมมือ

4. ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนยังมีข้อจำกัด โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของคนพิการเอง แม้จะมีนโยบายส่งเสริมให้คนพิการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แต่ในทางปฏิบัติยังพบอุปสรรคหลายประการ เช่น การขาดช่องทางในการแสดงความคิดเห็น การขาดข้อมูลที่เพียงพอ และการขาดทักษะในการเข้าร่วมกระบวนการ รวมถึงอุปสรรคทางกายภาพที่จำกัดการเข้าถึงสถานที่ประชุม ตัวอย่างเช่น ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมชุมชนได้เนื่องจากไม่มีล่ามภาษามือ เป็นต้น การมีส่วนร่วมของชุมชน ชุมชนส่วนใหญ่มีความเต็มใจที่จะสนับสนุนและดูแลคนพิการในพื้นที่ แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการของคนพิการ และขาดการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐอย่างเป็นระบบ เครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ ยังไม่เข้มแข็งพอ ทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง และขาดการบูรณาการข้อมูล สอดคล้องกับแนวคิดของ โชคสุข กรกิตติชัย (2562) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่นเกิดขึ้นในประเทศไทยมาอย่างยาวนาน เป็นการมอบอำนาจจากส่วนกลางเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ตัดสินใจ การตรวจสอบการทำงาน และการรับบริการสาธารณะต่าง ๆ แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชัยวัฒน์ สว่างทรัพย์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดสมุทรปราการ โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ประสบความสำเร็จในหลายด้าน องค์กรที่ศึกษาได้แสดงให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับความต้องการของคนพิการ

5. ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ ทางสังคม และทางกฎหมาย ยังเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนพิการในจังหวัดนนทบุรี สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในพื้นที่ยังไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชุมชนและหมู่บ้านขนาดเล็ก สถานที่สาธารณะและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ยังไม่ถูกออกแบบมาเพื่อรองรับความต้องการของคนพิการ เช่น ทางลาดสำหรับรถเข็นยังมีจำนวนน้อยและไม่ได้มาตรฐาน ห้องน้ำสาธารณะส่วนใหญ่ยังไม่ปรับปรุงให้เข้าถึงได้สำหรับผู้พิการ รถโดยสารสาธารณะส่วนใหญ่มีได้ออกแบบมาเพื่อผู้พิการ ส่วนสิ่งแวดลอมทางสังคม ทศนคติของสังคมที่มีต่อคนพิการยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญ ทำให้ผู้พิการหลายคนยังถูกกีดกันและไม่ได้รับโอกาสเท่าเทียม สิ่งแวดลอมทางกฎหมาย แม้จะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้พิการ แต่การบังคับใช้

กฎหมายยังไม่เข้มงวดเพียงพอ ทำให้ผู้ประกอบการหลายรายยังไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น การติดตั้งป้ายบอกทางสำหรับผู้พิการ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เมธินันท์ เมธาวีกุล (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ทศวรรษของพัฒนาการการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการในประเทศไทย 2550-2560 สรุปได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสร้างสภาพแวดล้อม พัฒนาเทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ รวมถึงส่งเสริมให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสภาพแวดล้อม อาคาร สถานที่ การคมนาคมขนส่ง และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน ด้านกีฬาและนันทนาการ โดยการสร้างพลังอำนาจให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธนภุต ชนกปทุมมา (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการสำหรับคนพิการที่นอกเหนือจากเบี้ยความพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า คนพิการในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความต้องการสวัสดิการที่นอกเหนือจากเบี้ยคนพิการ ได้แก่ การสนับสนุนครอบครัวคนพิการประกอบด้วยการให้คำปรึกษา การแนะนำการจัดหาผู้ดูแล การปรับสภาพที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม รวมถึงการให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่คนพิการ เช่น ทางลาดหน้าสำนักงาน ป้ายและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ห้องน้ำสำหรับคนพิการ การเชิญชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน

วัตถุประสงค์ที่ 2 สภาพปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ปัญหาหลักคือ การขาดแคลนทรัพยากร เช่น งบประมาณ บุคลากร สถานที่ และอุปกรณ์ที่ไม่เพียงพอ นอกจากนี้ การประสานงานระหว่างหน่วยงานยังไม่ราบรื่น ทำให้บริการล่าช้าและเกิดความซ้ำซ้อน ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการยังไม่ครอบคลุม ส่งผลให้บางกลุ่มไม่สามารถเข้าถึงสิทธิที่พึงได้ การมีส่วนร่วมของชุมชนและการประชาสัมพันธ์ยังไม่เพียงพอ ทำให้ผู้สูงอายุและผู้พิการบางคนไม่ทราบบริการที่มี การขอรับบริการซับซ้อน และขาดอาสาสมัครและพื้นที่สำหรับกิจกรรมร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องเพิ่มงบประมาณ พัฒนาบุคลากร สร้างระบบข้อมูลที่ครบถ้วน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และปรับปรุงกระบวนการให้บริการให้สะดวกและรวดเร็ว รวมถึงสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พุทธิศรีเมธี และกฤษฎธรณ์ โล่ห์วัชรินทร์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ยังพบ

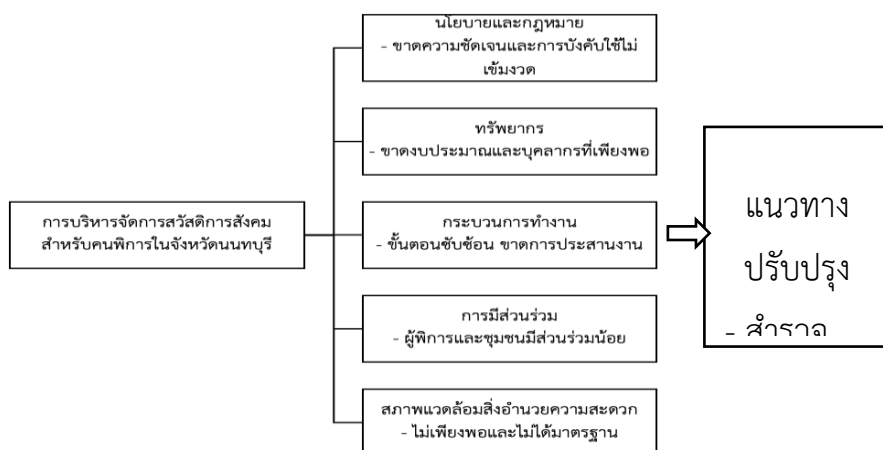
ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรเฉพาะด้านรวมถึงบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดูแลผู้พิการ รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณ บุคลากรเฉพาะด้านให้เหมาะสมและเพียงพอในแต่ละท้องที่ เพื่อให้ท้องถิ่นดำเนินการตามนโยบายส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิมลวรรณรัตน์พงศ์ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การเข้าถึงสวัสดิการสังคมสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา ในอำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา ในอำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าถึงสวัสดิการสังคมรวมถึงยังไม่สามารถใช้ประโยชน์ จากสิทธิคนพิการตามมาตรา 20 แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ได้ครบตามจริง

วัตถุประสงค์ที่ 3 แนวทางการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการและปัญหาของคนพิการเพื่อวางแผนพัฒนาสวัสดิการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกและพัฒนาบริการต่าง ๆ การจัดสรรทรัพยากรต้องมีความเป็นธรรมและเพียงพอ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่ทำงานด้านนี้ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเป็นสิ่งสำคัญเพื่อปรับปรุงกระบวนการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ การประชาสัมพันธ์และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ จะช่วยให้คนพิการได้รับการสนับสนุนและโอกาสอย่างเท่าเทียม การพัฒนาศักยภาพคนพิการผ่านการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะเป็นหัวใจหลักในการช่วยให้พวกเขาสามารถดำรงชีวิตอย่างพึ่งพาตนเองและมีบทบาทในสังคมได้เต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับสิทธิคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 (2550) และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 (2556) คนพิการจะต้องได้รับสิทธิในสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลือจากรัฐ ตลอดจนให้รัฐต้องสงเคราะห์คนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เมฆินทร์ เมหาวิกุล (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ทศวรรษของพัฒนาการการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการในประเทศไทย 2550-2560 พบว่า ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนจัดกิจกรรมในการสร้างเสริมเจตคติ เชิงสร้างสรรค์ต่อความพิการ คนพิการ ความพิการ ผู้ดูแล ผู้ช่วยคนพิการ และครอบครัว และด้านอาชีพและการจ้างแรงงาน โดยการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านคนพิการ

อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับผลการศึกษา นิทยา ยุทธโอภาส (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการบริการผู้ช่วยคนพิการกับคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับการดูแล : กรณีศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษา พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสนับสนุนในด้านการสำรวจความต้องการของคนพิการและด้านงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการทำงานของ ผู้ช่วยคนพิการให้มีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่

สรุปองค์ความรู้ใหม่จากการศึกษา ได้แก่ การบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดนนทบุรียังคงมีปัญหาในด้านความชัดเจนของนโยบายและการบังคับใช้กฎหมาย ความขาดแคลนทรัพยากร เช่น งบประมาณและบุคลากร รวมถึงกระบวนการทำงานที่ซับซ้อน และไม่สอดคล้องกับความต้องการจริงของคนพิการ การมีส่วนร่วมของผู้พิการและชุมชนยังมีข้อจำกัดทั้งในแง่ของช่องทางและการเข้าถึง นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ สังคม และกฎหมายยังไม่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของคนพิการอย่างเพียงพอ แนวทางในการปรับปรุง ประกอบด้วยการสำรวจความต้องการอย่างรอบคอบ มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรม พัฒนาศักยภาพบุคลากรและคนพิการเอง พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 1 สรุปองค์ความรู้ใหม่

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาที่พบในงานวิจัยนี้ มีข้อเสนอแนะที่สำคัญ 3 ด้าน คือ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 รัฐบาลควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐาน เพื่อให้หน่วยงานในระดับท้องถิ่นมีแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายด้านสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการ โดยต้องมีการกำหนดรายละเอียดในหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณและการประเมินผลโครงการอย่างชัดเจน

1.2 รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด โดยควรปรับปรุงมาตรการในการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ เช่น การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ และการปรับปรุงบริการด้านขนส่งสาธารณะให้ครอบคลุม

1.3 จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอย่างเพียงพอ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ และพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

2.1 การปรับปรุงนโยบายและการบังคับใช้กฎหมาย ควรมีการจัดตั้งกลไกติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในท้องถิ่นเพื่อให้การให้บริการคนพิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการเข้าถึงบริการที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของคนพิการในสังคม

2.2 ปัญหาเรื่องการขาดแคลนทรัพยากร ควรมีการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ รวมถึงการฝึกอบรมบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางในการดูแลคนพิการ

2.3 ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืนในการให้บริการและสร้างความเท่าเทียมให้แก่คนพิการในสังคม

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ศึกษาเปรียบเทียบสถานการณ์ของจังหวัดนนทบุรีกับจังหวัดอื่น ๆ ที่มีการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้พิการที่ดี เพื่อหาแนวทางในการพัฒนา

3.2 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้พิการ เช่น สภาพแวดล้อมทางกายภาพ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และทัศนคติของสังคม

3.3 ศึกษาความพึงพอใจของผู้พิการและผู้ดูแลต่อบริการสวัสดิการสังคมที่ได้รับ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนานโยบายและบริการ

เอกสารอ้างอิง

- ดารารัตน์ ทิพย์วงศ์. (2561). ปัญหาและความต้องการในการได้รับสวัสดิการความช่วยเหลือจากภาครัฐของผู้พิการในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. ใน *การค้นคว้าอิสระ สาธารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนกฤต ชนกปทุมมา. (2565). การจัดสวัสดิการสำหรับคนพิการที่นอกเหนือจากเบี้ยความพิการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. ใน *วิทยานิพนธ์ ดุษฎีบัณฑิต*. ภาควิชารัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 2550. (2550, 27 กันยายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124 ตอนที่ 61 ก. หน้า 8-24.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556. (2550, 27 กันยายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124 ตอนที่ 61 ก. หน้า 8-24.
- พฤกษา พุฒิสรีเมธี และกฤษฎวรรณ โสวัชรินทร์. (2563). ศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น. *Journal of Buddhist Education and Research: JBER*, 6(1), 301-312.
- พิมลวรรณ รัตนพงศ์. (2565). การเข้าถึงสวัสดิการสังคมสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา ในอำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา. ใน *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร ดุษฎีบัณฑิต*. คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เมฆินทร์ เมธาวิกุล. (2562). ทศวรรษของการพัฒนาการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการในประเทศไทย 2550-2560. *วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา*, 9(2), 181-188.

- นิตยา ยุทธโสภาส. (2563). การจัดบริการผู้ช่วยคนพิการกับคุณภาพชีวิตคนพิการที่ได้รับการดูแล: กรณีศึกษาจังหวัดนครสวรรค์. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 9(2), 15-35.
- สุวิมล ติรกานันท์. (2560). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรัญญา ชนะมาส. (2565). การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในจังหวัดพะเยา กรณีศึกษาบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว. ใน *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต. คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2563). *สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- ชัยวัฒน์ สว่างทรัพย์. (2564). การบริหารจัดการสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ. ใน *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*.
- โชคสุข กรกิตติชัย. (2562). *ผู้บริหารท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักวิชาการ และสถานีวิจัยกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา.
- Ash, S. E. (2016). *Disability and the Social Model of Disability*. In D. Hall & S. E. Ash (Eds.), *Disability and the social model of disability: Critical perspectives* (pp. 1-24). Routledge.
- Daft, R. L. (2015). *Management*. (12th ed.). Cengage Learning.
- Fayol, H. (1991). *General and Industrial Management*. London: Pitman and Sons.
- International Labour Organization. (2005). *A Framework for Cooperation on Skills Development for ASIA and the Pacific*. Retrieved January 11, 2024, from www.ilo.org/public/english/.../skills../finalcoopfrmwk_nov05.pdf
- Office of the National Statistics and UNICEF. (2022). *Disability Survey Report 2022*. Retrieved June 25, 2023, from <https://www.unicef.org/thailand/media/11376/file/Disability%20Survey%20Report%202022.pdf>